

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила, a soudců JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: D. M.**, zastoupen Mgr. Annou Gottliebovou, advokátkou, se sídlem Tržní 218/19, Děčín IV, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 48 Az 38/2005 - 25 ze dne 12. 12. 2005,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce Mgr. Anně Gottliebové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1279,30 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 192/LE - 02 - JE01 - 2001 ze dne 21. 6. 2005, kterým mu nebyl udělen azyl podle ustanovení §§ 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a ani na něj nebyly vztaženy překážky vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona. O náhradě nákladů bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Jako důvody kasační stížnosti uvádí stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky – konkrétně nesprávné posouzení naplnění podmínek ustanovení § 91 a § 12 písm. b) zákona o azylu s tím, že navíc měly být přednostně aplikovány čl. 8 Evropské úmluvy a čl. 1 a 10 Ústavy ČR. Podle § 91 odst. 1 písm. b) zákona o azylu povinnost ukončit pobyt neplatí, jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Správní orgán a soud ignorovaly rodinné vazby stěžovatele v ČR (stěžovatel vychovává svého syna M., který je českým občanem a jehož matka je rovněž českou občankou), a tím bylo porušeno ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy, který musí být použit přednostně. Dále byl porušen čl. 1 Směrnice Rady ES č. 90/364 EC o právu pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků, podle

kterého musí členské státy poskytnout právo pobytu občanům EU a jejich rodinným příslušníkům, kterým je stěžovatel. Tato práva správní orgán a soud ignorovaly, přestože Směrnice je přímo a přednostně aplikovatelná. Tím byla porušena Ústava ČR ve svém článku 1 odst. 2 a článku 10. V závěru uplatňuje stěžovatel porušení § 12 zákona o azylu ve spojení s ustanovením § 46 správního řádu, které má za následek nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Správní orgán ani soud neměly k dispozici relevantní informace ze země původu. Informace Ministerstva zahraničí USA z roku 2004 neobsahuje vypovídací údaje z roku 1996, kdy se odehrály rozhodné skutečnosti. Nevíme, zda námořní důstojníci na K. vzpírající se ukrajinskému velení byli pronásledováni, zabiti, či zmizeli. Je ještě třeba dodat, že vlastním azylovým důvodem byly potíže spojené se skutečností, že stěžovatel jako důstojník námořnictva odmítl po rozpadu SSSR složit přísahu ukrajinské vládě. Obavy o život měl proto, že dva kolegové důstojníci zmizeli a po prezentaci jeho názorů na shromáždění důstojníků mu bylo nadřízeným doporučeno, aby Ukrajinu opustil, což také učinil.

Kasační stížnost podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií musí Nejvyšší správní soud nejprve konstatovat, že naprostá většina kasační argumentace nebyla stěžovatelem uplatněna v řízení o žalobě. K námitce, že měly být porušeny mezinárodněprávní a ústavněprávní normy, jakož i k námitce, že správní orgán vyšel z nesprávných informací z roku 2004 (které údajně nevypovídají o stěžovatelově situaci) nutno uvést, že tyto důvody stěžovatel v řízení před soudem vůbec neuplatňoval. Takové námitky jsou pak nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. a nemohou být věcně projednány. Ostatně samu skutečnost, že stěžovatel vychovává syna Maxima, neuplatnil stěžovatel v žalobě ve lhůtě pro koncentrování námitek, ale až při ústním jednání, a i tam pouze v podobě poukazu, že společný návrat nepřichází v úvahu vzhledem k sociálním a bezpečnostním podmínkám. V azylové proceduře je znám azyl za účelem sloučení rodiny upravený v ust. § 13 zákona o azylu, který počítá s udělením azylu rodinnému příslušníku azylanta. O takovou situaci tady nešlo, neboť dítě stěžovatele není azylantem, nýbrž je občanem ČR (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu 4 Azs 6/2003). Jiné okolnosti nejsou v azylové proceduře, která je předmětem přezkumu, zohledněny (ty pak upravuje zákon o pobytu cizinců).

Pouze pro úplnost – ač se stěžovatel humanitárního azylu v kasační stížnosti nedovolává – přesto nad rámec nezbytného Nejvyšší správní soud podotýká, že pokud se jedná o možnost azylu dle § 14 zákona o azylu, je možné odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 6/2003 (manželství uzavřené s občanem ČR) nebo sp. zn. 3 Azs 396/2005 (2 děti na území ČR), které dospívají v otázce posouzení nenaplnění podmínek humanitárního azylu za skutkově obdobných okolností ke stejným závěrům.

Pokud se jedná o věcnou kasační námitku, kterou je zpochybněna správnost posouzení právní otázky vlastního azylového důvodu, je třeba uvést následující: Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pronásledováním se ve smyslu ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu přitom rozumí ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Nejvyšší správní soud na základě zjištěného skutkového stavu věci se ztotožňuje s právním názorem žalovaného i krajského soudu, že stěžovatel nebyl pronásledován pro žádný ze shora uvedených zákonných důvodů, ani neprokázal odůvodněnou obavu z takového pronásledování. Přitom krajský soud se otázkou pronásledování z hlediska citovaných zákonných ustanovení velmi podrobně v odůvodnění svého rozsudku zabýval, takže námitka stěžovatelů o nepřezkoumatelnosti této části rozsudku je zcela nedůvodná. O výše uvedených otázkách již dostatečně pojednala dosavadní judikatura NSS, za všechny uveďme např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Azs 12/2003. Azyl je právním

institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Udělení azylu podle výše uvedeného ustanovení není možné za jakékoli pronásledování, ale jen za pronásledování, které je zapříčiněno uvedenými důvody. Krajský soud k tomu dále správně uvádí, že důvodem k udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) i b) zákona o azylu nemohou být subjektivně pociťované obavy, objektivně blíže nepodložené, když nadto z pohovoru vyplývá, že žalobce žádné jiné problémy, a to ani se státními orgány, neměl. Obecné a ne příliš srozumitelné či konkretizované potíže spojené s odmítnutím složit přísahu v ukrajinském námořnictvu nemají povahu pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jak podrobně osvětlil krajský soud ve svém rozsudku, a neodůvodňují udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námítky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovateli byla k ochraně jeho zájmů pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Anna Gottliebová. V případě ustanovení advokáta platí hotové výdaje za zastupování a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Uvedená advokátka podala dne 28. 5. 2007 vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V tomto vyúčtování požadovala odměnu za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, spočívající v převzetí zastoupení po ustanovení zástupcem a první poradě s klientem, přičemž uplatňuje částku za úkon ve znění před novelou k 1. 9. 2006 advokátního tarifu (1000 Kč za jeden úkon právní služby). Ustanovená advokátka je přitom plátcem DPH. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna za každý z úkonů právní služby v uvedeném ustanovení uvedených. Převzetí a příprava zastoupení včetně první rady s klientem je úkonem, za který náleží advokátu odměna podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Ustanovenému advokátovi tak byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby, což spolu s náhradou hotových výdajů v částce 75 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a s připočtením DPH činí celkem částku 1279,30 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdlil
předseda senátu

